

INFORMOVANÝ SOUHLAS

UMĚLÉ UKONČENÍ TĚHOTENSTVÍ VE II. TRIMESTRU

Vážená paní,

ze zdravotních důvodů Vám bylo doporučeno umělé ukončení těhotenství. Před tímto výkonem budete ošetřujícím lékařem podrobně informována o povaze a způsobu ukončení těhotenství a o možných komplikacích. Tento materiál by Vám měl poskytnout základní informace.

CO JE TO UMĚLÉ UKONČENÍ TĚHOTENSTVÍ?

Podstatou výkonu je umělé vyvolání děložních stahů a porod plodu přirozenou cestou. Porod placenty proběhne buď samovolně, anebo přibližně v polovině případů je nutné po vypuzení plodu provést tzv. revizi dutiny děložní a placentu se zbytky těhotenské tkáně vybavit během krátkého výkonu v celkové narkóze.

JAKÝ JE REŽIM PACIENTA PŘED VÝKONEM?

Budete umístěna na samostatný pokoj, kde s Vámi může po celou dobu být blízká osoba a poskytnout Vám potřebnou podporu. Omezení v jídle a pití je individuální a záleží na průběhu porodu, počítejte ale s tím, že až se bude blížit vypuzení plodu, budete vyzvána, abyste již nejedla a nepila. Toto opatření děláme proto, aby pro Vás byla bezpečná celková narkóza, pokud by bylo nutné provést revizi dutiny děložní.

POPIS VÝKONU:

Děložní stahy lze vyvolat několika léky ze skupiny tzv. uterotonik. Tyto léky lze podávat perorálně, vaginálně, injekčně nebo pomocí nitrožilní infuze.

Nejčastěji se ve II. trimestru používá k vyvolání děložních kontrakcí lék s účinnou látkou **misoprostol**.

Jedná se o lék, který je již delší dobu znám, je běžně používán v zemích Evropské unie a slouží k vyvolání porodu nebo potratu. V současné době je tento preparát v České republice registrován Státním ústavem pro kontrolu léčiv pouze pro vyvolání potratu do 7. týdne těhotenství nebo k vyvolání porodu od 37. týdne těhotenství. Jiné podání léku je považováno za tzv. **off label použití** (off label = použití v jiných než registrovaných indikacích, v jiných dávkách, jiným způsobem podání nebo u jiné věkové kategorie pacientů, než pro kterou je léčivý přípravek určen). Pomocí daného preparátu je možné vyvolat děložní stahy v jakémkoliv týdnu. Tento preparát byl mnohonásobně testován ve velkých mezinárodních studiích, jeho bezpečnost a výhodné vlastnosti je možné doložit na základě vědeckých výzkumů. Jeho účinnost, způsob podání a vlastnosti jsou dle našeho mínění pro Vás natolik výhodné, že jsme se rozhodli Vám použití tohoto preparátu doporučit. Způsob podání a dávka preparátu se řídí obecně uznávanými mezinárodními protokoly.

Nástup děložních stahů je individuální, zpravidla za 2 – 6 hodin od podání léku. Budou-li stahy příliš bolestivé, můžeme Vám podat léky tlumící bolest vč. možnosti epidurální analgezie. Můžeme Vám také nabídnout léky na zklidnění, aby pro Vás celý proces byl co nejméně traumatizující. Časový interval do vypuzení plodu se nedá odhadnout, pohybuje se **od 2 do 72 hodin**. Nebojte se požádat o cokoli, co by Vám pomohlo lépe celým procesem projít. Plod i s placentou je po porodu dle zákona odeslán k podrobnému vyšetření na patologii. V některých případech je odebrán vzorek tkáně plodu na genetické vyšetření. Pokud se rozhodnete pitvu odmítnout, musíte tak učinit písemně – bližší informace Vám poskytne náš ošetřující personál.

Revize dutiny děložní je krátký výkon, kdy operátor pomocí kyrety vyčistí dutinu děložní od zbytků těhotenské tkáně. Výkon se provádí pouze u žen, u kterých nedošlo k jejich kompletnímu vypuzení. Provedení tohoto výkonu je nutné, aby se zabránilo krvácení nebo infekčním komplikacím. Revize se provádí v celkové anestezii, o jejím postupu Vás bude informovat anesteziolog. Pro podání anestezie je nutné zavést žilní kanylu do paže.

ALTERNATIVNÍ POSTUP:

Alternativně je možné podat i jiná uterotonika. Tyto léky jsou Státním ústavem pro kontrolu léčiv na území České republiky registrovány. Účinek a způsob podání je však podle našeho názoru méně výhodný. Užití těchto preparátů je ve většině případů spojeno s nutností podat celkově vyšší dávku a dosažení požadovaného klinického efektu trvá delší dobu.

Podání léků lze kombinovat i se zavedením balónku do děložního hrdla. Balónek se postupně zvětšuje a pomáhá tím otevírat porodní cesty. Zavedení je bezbolestné a zvyšuje efektivitu podaných léků.

Raritně se nepodaří děložní stahy vyvolat, pak lze provést tzv. malý císařský řez a plod vybavit přes břišní stěnu. Jde o operaci, která je spojena s mnoha komplikacemi. Jizva na děložní stěně představuje také velké riziko pro každé následující těhotenství, proto se tento výkon provádí jen ve zcela výjimečných případech.

KOMPLIKACE A RIZIKA:

Žádné pracoviště ani lékař Vám nemůže zaručit ideální a nekomplikovaný průběh výkonu. Naši lékaři a ošetřující personál se maximálně snaží zabránit komplikacím a minimalizovat rizika jejich vzniku. Některé z komplikací si mohou vyžádat provedení dalších operací nebo prodloužit dobu hospitalizace a léčby.

Mezi časté nežádoucí účinky misoprostolu patří nevolnost, zvracení, průjem a pocity horka. Ojedinele se vyskytuje pocit dušnosti a vysoký krevní tlak. Výjimečně může dojít k nadměrným kontrakcím s nebezpečím prasknutí dělohy (zejména u pacientek po císařském řezu nebo jiných operacích na děloze). Porod plodu může být provázen silným krvácením. Alergické reakce na podané léky nebo desinfekční prostředky jsou velmi vzácné, ale nelze je vyloučit.

Revize dutiny děložní může být spojena s větší krevní ztrátou, kdy je potřeba tyto ztráty řešit podáním krevních transfuzí. Vzácně může dojít k poranění dělohy, které se většinou daří zvládnout konzervativně. Raritně se v literatuře popisuje rozvoj Aschermannova syndromu (srůsty v děložní dutině) nebo nutnost odstranit dělohu pro nezvládnutelné krvácení. O komplikacích anestezie Vás bude informovat anesteziolog.

JAKÝ JE REŽIM PACIENTA PO VÝKONU:

Po vypuzení plodu jej sestra očistí, změří, zváží a udělá otisky chodidel do vzpomínkové karty. Následně jej zabalí do peřinky nebo uloží do háčkované misky. Domluvte se předem se sestřičkou, zda budete chtít dítě po porodu vidět. Budete-li se chtít s dítětem rozloučit, poskytneme Vám k tomu dostatek času a soukromí. Je zcela normální, že se mohou Vaše prvotní představy v průběhu porodu změnit, Vaše rozhodnutí, zda dítě vidět nebo ne, budeme vždy respektovat. Pokud se rozhodnete, že vzpomínkovou kartu dítěte nechcete převzít, zůstane uložena ve zdravotnické dokumentaci, kde Vám bude k dispozici v případě, že své rozhodnutí v budoucnu změníte. Dále se můžete rozhodnout, zda budete chtít svému dítěti vypravit pohřeb, a to v zákonné lhůtě nejdéle **do 96 hodin** od porodu. Informace Vám podá ošetřující personál.

Proces truchlení probíhá po celý první rok po ztrátě v různých vlnách a intenzitě, občas se může spustit až po návratu domů, stejně tak nemusí probíhat u obou rodičů současně.

Po výkonu dostanete léky na zástavu laktace. Rh-negativní ženy také injekci s antiD-profylaxí.

Doba hospitalizace po výkonu je individuální, nejméně však 2 hodiny po porodu nebo revizi dutiny děložní.

PŘEDPOKLÁDANÁ OMEZENÍ A DOPORUČENÍ:

Po opuštění nemocnice dodržujte pokyny lékaře a ošetřujícího personálu. První menstruace se po výkonu dostaví zpravidla za 4 – 6 týdnů. Po dobu trvání šestinedělí byste měla dodržovat pohlavní abstinenci a zvýšenou hygienu zevních rodidel.

Ženám, které nesplňují zákonnou definici porodu, se poskytuje pracovní neschopnost, jejíž délka se řídí zdravotním stavem a náročností povolání, obvykle trvá 4 – 8 týdnů, nejdéle však 380 dnů.

Ženy, které splňují zákonnou definici porodu mají nárok na státní sociální podporu.

Podpis lékaře, který poučení provedl:.....

PROHLÁŠENÍ PACIENTA:

Podpisem tohoto dokumentu prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod výkonu, způsob jeho provedení a byla jsem obeznámena s možnými komplikacemi a alternativami výkonu. Měla jsem možnost klást doplňující otázky a tyto mi byly lékařem osobně a srozumitelně vysvětleny. Informacím rozumím a jsem si vědoma možných komplikací a omezení v běžném způsobu života a pracovní neschopnosti po výkonu. Zároveň stvrzuji, že jsem podala pravdivé informace o svém zdravotním stavu. Nezamlčela jsem žádné skutečnosti, které by mohly mít vliv na prováděný výkon.

SOUHLASÍM S PLÁNOVANÝM VÝKONEM.

Současně prohlašuji, že v případě výskytu neočekávaných komplikací, vyžadujících neodkladné provedení dalších zákroků nutných k záchraně mého života nebo zdraví souhlasím s tím, aby byly provedeny veškeré další potřebné a neodkladné výkony nutné k záchraně mého života nebo zdraví.

V Českém Krumlově, dne:

Podpis pacienta nebo jeho zákonného zástupce:

V případě, že pacient není schopen udělit písemný souhlas s výkonem:

Projev souhlasu:.....

Jméno, příjmení a podpis svědka:.....